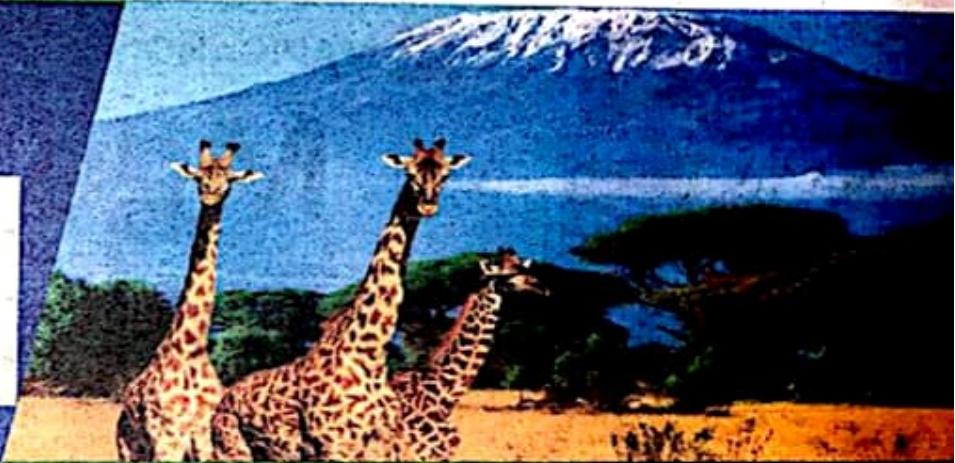

DAYA SKAZINI

Magugu vamizi yaathiri mifugo, wanyamapori

Mussa Juma, Mwananchi
mjuma@mwananchi.co.tz

Arusha. Wafugaji wilayani Longido na wilaya za jirani mkoa wa Arusha na wahifadhi, wameanza kukabiliwa na upungufu wa maeneo ya malisho kutohana eneo kubwa la ardhi kuvamiwa na magugu vamizi ambayo hayaliwi na wanyama.

Uchunguzi uliofanywa na *Mwananchi* umebaini zaidi ya ekari 20,000 za malisho ya mifugo na wanyamapori

zimevamiwa katika maeneo ya wafugaji na hifadhi za wanyamapori katika mkoa wa Arusha.

Kutohana na uvamizi huo, tayari jitihada zimeanza kuchukuliwa kukabiliana na uvamizi huo, ambao unatishia maisha ya wanyama na kuanza kuathiri uchumi na kuonzeza umasikini.

Akizungumza na *Mwananchi*, Mkurugenzi wa shirika la Utasiti na huduma za jamii (CORDS), Lilian Looloitai alisema magugu vamizi ni

sehemu ya athari za mabadi-liko ya tabia nchini, hadi sasa yameathiri nyanda za malisho kwa kiasi kikubwa.

Alisema ili kukabiliana na changamoto hiyo, shirika kwa kushirikiana na Serikali, wamezindua mradi wa uboreshaji nyanda za malisho ambao utaanza katika vijiji saba wilaya ya Longido.

Alivitaja vijiji hivyo ni Mundarara, Orgira, Olpukai, Olbomba, Oltepesi, Oldonyo na Leremeta ambapo wananchi watapewa elimu ya kuk-

abiliana na magugu vamizi lakini pia kuzuia athari zaidi za mabadi-liko ya tabia nchi.

Akizungumza mradi huo, Mkurugenzi Mtendaji wa Ha almashauri ya Longido, Jumaa Mhina aliagiza viongozi wa kata na vijiji kushirikiana na wananchi kukabiliana na changamoto za mabadi-liko ya tabia nchi katika wilaya hiyo.

Magugu hayo pia yamevamia maeneo ya hifadhi ikiwepo eneo la Mamlaka ya Hifadhi Ngorongoro.

MSAADA

Wakulima, wafugaji wauana Lindi

Na Said Hauni, Lindi

TABIA ya baadhi ya viongozi wa Serikali wilayani Kilwa, mkoani hapa kupuuza taarifa na malalamiko ya wananchi, imeanza kuleta majibu hasi, baada ya kuibuka mapigano yaliyosababisha vifo vya watu watatu katika kijiji cha Nanjirinji 'B'.

Vurugu hizo zilisababisha vifo vya wafugaji wawili na mkulima, Julai 20 mwaka huu, kati ya saa tano na sita adhuhuri, baada ya kundi la wafugaji kudaiwa kugeuza shamba la Chande Magoma, kuwa malisho ya mifugo. Mapigano hayo yanayoelezwa kuchukua takribani siku mbili, yalizimwa na polisi waliofika kijijini hapo kutuliza vurugu hizo.

Baadhi ya wakazi wa kijiji hicho, wakizungumza kwa masharti ya kutotajwa majina, walidai kuwa sehemu kubwa ya vurugu hizo, ilichangiwa na Ofisi ya Mkuu wa Wilaya ya Kilwa, kupuuza malalamiko ya wananchi juu ya matatizo wanayopata kwa wafugaji.

Wakifafanua, wakazi hao walidai kwamba matokeo ya vurugu na vifo hivyo ni majibu kwa Ofisi hiyo kutokana na kutotekeleza ipasavyo malalamiko waliopeleka kwa watendaji hao wa Serikali ngazi ya wilaya.

Aidha, walieleza kwamba kuanzia mwaka juzi kupitia kwa Mwenyekiti wa Kijiji, Kassimu Maimula, walikuwa wakipeleka taarifa na malalamiko kwa uongozi wa wilaya,

kuomba uondoe wafugaji baaqda ya kuchoshwa na hasara kutoka kwa wafugaji kugeuza mazao yao malisho ya ng'ombe wao.

Walidai kwamba licha ya kupeleka taarifa hiyo takribani mara tatu, hakuna jitihada zilizofanyika, hadi vurugu zilipoanza na kusababisha vifo vya watu watatu, wakiwamo wafugaji wawili na mkulima immoja.

"Kipindi tulichopeleka malalamiko hayo, Mkuu wa Wilaya alikuwa aliyeachwa katika uteuzi mpya wa Rais Samia Sulu Hassan," alieleza immoja wao.

Julai 20 mwaka huu, watu watatu akiwaqmo mkulima Magoma na wafugaji wawili, ambao majina yao bado hayajafahamika, walipoteza maisha katika mapigano Nanjirinji 'B'.

Mapigano hayo yanadaiwa kuchangiwa na kundi la wafugaji kupeleka mifugo kwenye shamba la Magoma kula mahindi yaliyokuwa hayajaondolewa, hali iliyozusha vurugu zilizosababisha mauaji hayo.

Kwa mujibu wa taarifa za wakazi wa Nanjirinji 'B', Mkuu wa Wilaya ya Kilwa, Zainab Kawawa alifika kijijini hapo na kuwataka wananchi waendelee kutulia, wakati uongozi ukiendelea kutafuta utatuzi wa changamoto zao.

Hata hivyo, mwandishi alipomtafuta Mkuu kupitia simu yake ya mkononi, ili kupata kauli yake juu ya vurugu hizo, iliita bila kupokewa.

wa Ufupi

Ubaguzi bado tatizo**KWA WENYE VVU**

Dodoma. Ubaguzi na unyanyapaa ni mionganii mwa sababu zinazochangia viliana wengi wanaoshishi na virusi vya Ukimwi kutokwenda vituo vya kutolea huduma za afya.

Akizungumza jana

Mtaalamu wa masuala ya Jinsia na maendeleo ya Jamii, Dk Katanta

Simwanza alisema tafiti zinaonyesha kundi hilo la viliana wenyewe umri katia ya mlaka 15 hadi 25 halitaki kwenda vituo vya kutolea huduma na mlongoni mwa sababu ni kuogopa unyanyapaa. Mratibu wa Programu za Ukimwi na Jinsia kutoka UN Women, Jacob Kayombo alisema ili kujabiliiana na changamoto hilo kwa kushirikiana

MAPIGANO

Mgogoro wa wafugaji waua mmoja, wanne wajeruhija

Lilian Lucas, Mwananchi
llucas@mwanchi.co.tz

Morogoro. Vurugu zilizobuka katika kijiji cha Tindiga wilayani Kilosa baina ya wafugaji wa jamii ya kimasai na wa kisukuma, zimesababisha kifo cha mtu mmoja, John Nyerere na wengine wanne kujeruhija.

Mauaji hayo yanadaiwa kutokea baada ya wafugaji wa jamii ya kisukuma kuwatuhumu wenzao wa kimasai kutaka kuiba mifugo yao.

Kutokana na mauaji hayo, Mkuu wa Mkoa wa Morogoro, Martine Shigela akiongozana kamati yake ya ulinzi na usalama ya mkoaa walifika na kuwasihii wananchi kuwa watulivu wakati vyombo vya dola vikifua tilia na kuchukua hatua kwa watuhumiwa wote waliohusika na mauaji hayo.

Shigela aliliagiza jeshi la Polisi kuwatafuta wahusika na alieleza

kuwa wanafahamika na kama ndugu wasipotoa ushirikiano wakamatwe wao.

"Kila siku nitauliza waliokamatwa, Serikali lazima tukomeshe hii tabia. Nawapa pole wale wote waliofikwa na msiba na majeruhija," alisema Shigela.

Kamanda wa Polisi Mkoa wa Morogoro, Fortunatus Muslim alisema kwa taarifa zilizoripotwa Polisi chanzo cha vurugu hizo ni kundi la wamasai kwenda kuibya ng'ombe na kwamba wakati wanawaswaga ndipo yalipozuka mapigano.

Alisema tukio hilo lilitokea Julai 24, saa 12 jioni katika kijiji cha Tindiga baada ya mvutano wa wafugaji wa kimasai kutaka kuchukua kwa nguvu mifugo ili-yokuwa machungoni ya mfugaji wa kisukuma.

Muslim alisema watu 19 wana-tafutwa kwa tuhuma za kuhusika na vurugu na mauaji na waki-

04

Jumla ya watu waliojeruhija katika mapigano hayo.

19

Idadi ya watu wanaosakwa na polisi wakituhumilia kuhusika katika vurugu.

kamatwa watafikisha mahakamani.

Mkazi wa kijiji cha Tindiga, Said Kindamba alisema wafugaji wametawala katika maeneo hayo na kwamba kesi zimekuwa zikiripotiwa, lakini hakuna hatua zinazochukuliwa.

"Tunachoomba viongozi wetu wa juu wachukulieni hatua wanaosababisha haya yote hasa viongozi wa vijiji," alisema Kindamba.

Naye mkazi wa Tindiga, Mohamed Msilimu alisema kumekuwa na vurugu za muda

mrefu katika eneo hilo, lakini kutokana na kufumbiwa macho na baadhi ya viongozi walipota ndo kumesababisha mapigano makubwa kutokea.

Alisema vurugu si kwa wafugaji pekee, bali hata wakulima na wafugaji zimekuwa zikitoea kutokana na mashamba yao kuhishwa mifugo hasa kipindi cha kilimo.

Katika hatua nyininge, Shigela aliliagiza kukamatwa kwa Nassoro Nzige anayetajwa kuwa kinara wa kupanga njama na wafugaji, ili kuilisha mifugo kwenye mazao ya wakulima.

Shigela alisema mwananchi huyo na wenzake wamekuwa wakipita shambani na baadaye kwenda kwa wafugaji kupewa fedha na nyininge kuwapatia askari, hivyo wafugaji wanapokamatwa wanarudishwa na kuanza kujitapa kwa wananchi.